

میزان سقط و عوارض مادری- جنینی در بیماران قلبی دارای دریچه مصنوعی تحت درمان با وارفارین

محمدباقر طباطبایی (M.D.)^۱، فهیمه کشفی (M.Sc.)^۲، امیر جمشید خاموشی (M.D.)^۳، سعید حسینی (M.D.)^۴، مجید ملکی (M.D.)^۴، فریدون نوحی (M.D.)^۴.

۱- دانشیار، گروه جراحی قلب و عروق، بیمارستان قلب شهید رجایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران، تهران، ایران.

۲- کارشناس ارشد مامایی، بیمارستان قلب شهید رجایی، تهران، ایران.

۳- استادیار، گروه جراحی قلب و عروق، بیمارستان قلب شهید رجایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران، تهران، ایران.

۴- استاد، گروه داخلی قلب و عروق، بیمارستان قلب شهید رجایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران، تهران، ایران.

چکیده

وجود دریچه مصنوعی قلب در بیماران، موجب عوارض ترومبوآمبولی می‌شود که برای کاهش این موارد باید داروهای ضد انعقاد را در سراسر زندگی خود مصرف کنند. در بیماران حامله که دریچه مصنوعی مکانیکی دارند علاوه بر عوارض ترومبوآمبولی، داروهای ضد انعقادی باعث عوارضی مانند ناهنجاری جنینی، سقط، سکنه مغزی و گرفتگی دریچه مصنوعی در مادران می‌شود؛ که عمدتاً به دنبال این عوارض میزان مرگ و میر افزایش می‌یابد. به منظور تعیین نتایج حاملگی در بیماران دارای دریچه مصنوعی مکانیکی در بیمارستان قلب شهید رجایی مطالعه حاضر انجام گرفت. این مطالعه بر روی ۸۰ زن که بین ۱۲-۴۵ سال سن داشتند و بین سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۵۷ در بیمارستان قلب شهید رجایی تحت عمل جراحی تعویض دریچه قلبی قرار گرفته بودند، انجام شد. در این بیماران که در تمام مدت حاملگی خود وارفارین مصرف کرده بودند ۱۴۴ مورد حاملگی و از این میان ۱۸ مورد سقط اختیاری رخ داده بود. ۵۸/۷٪ زنان تحت عمل تعویض دریچه میترا، ۱۶/۳٪ تحت تعویض دریچه آئورت و ۲۵٪ تحت تعویض دریچه آئورت و میترا قرار گرفته بودند. بطور کلی ۸۹/۶۸٪ حاملگی‌ها عارضه‌ای برای مادر نداشت و ۵/۵۶٪ حاملگی‌ها منجر به عوارضی مانند سکنه مغزی، فشار خون، ادم، تنگی نفس و گرفتگی دریچه منجر به عمل مجدد و ۴/۷۶٪ منجر به مرگ مادر شده بود. در مجموع حاملگی‌ها منجر به ۳۸/۰۹٪ تولد نوزاد سالم، ۵۰٪ سقط، ۳/۱۸٪ نوزاد ناهنجار و ۸/۷۳٪ منجر به مرده‌زائی و مرگ نوزاد به دنبال زایمان زودرس و مرگ مادر در حین حاملگی شده بود. براساس نتایج حاصل از این مطالعه احتمال داده می‌شود که عوارض مادری- جنینی حاملگی در بیماران قلبی دارای دریچه مصنوعی قلب تحت درمان با داروهای ضدانعقاد به نسبت جامعه معمول بیشتر باشد که جهت مشخص شدن این موضوع لازم است بررسی‌های کاملتر و بیشتری در طولانی مدت انجام شود. در مجموع بیشترین میزان از دست دادن محصول حاملگی در بیماران با دریچه مصنوعی قلب در ارتباط با مصرف وارفارین در زمان بارداری می‌باشد ولی در مواردی که میزان مصرفی وارفارین کمتر از ۵mg در روز است تبدیل آن به هپارین جایز نمی‌باشد؛ زیرا وارفارین با دوز کم، خطر کمتری برای مادر و جنین دارد.

کل واژگان: حاملگی، دریچه مصنوعی مکانیکی قلب، سقط، عوارض جنینی، عوارض مادری، و داروهای ضد انعقاد.

آدرس مکاتبه: دکتر محمدباقر طباطبائی، گروه جراحی قلب و عروق، بیمارستان قلب شهید رجایی، جنب پارک ملت، خیابان ولی عصر، تهران، ایران.

پست الکترونیک: mbtaba@rhc.ac.ir